

23 Ιουλίου 2014
Αριθμ. Πρωτ.: 180783/38906/2014
Πληροφορίες: Μαρία Βουτσίνου

Υπουργείου Εσωτερικών
Γενική Γραμματεία Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής
Διεύθυνση Μετανάστευσης
Ευαγγελιστρίας 2
105 63 Αθήνα

Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης Αθηνών Β'
Σαλαμινίας 2
118 55 Αθήνα

Θέμα: «*Αδυναμία προσκόμισης διαβατηρίου κατά την υποβολή αιτήματος ανανέωσης άδειας διαμονής του κ., πολίτη Ιράκ, μέλος οικογένειας Έλληνα*»

Στο πλαίσιο διερεύνησης της με αριθμό Φ. 180783 αναφοράς - μεταξύ των άλλων ζητημάτων, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της αναφοράς αυτής,- ο αναφερόμενος, κ....., σύζυγος και πατέρας Ελλήνων, διαμαρτύρεται για την άρνηση παραλαβής του αιτήματος για την ανανέωση του δελτίου διαμονής τους λόγω αδυναμίας προσκόμισης διαβατηρίου από την χώρα προέλευσής του (Ιράκ).

Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της υπό διερεύνηση αναφοράς, ο αναφερόμενος, ο οποίος είναι σύζυγος Ελληνίδας και πατέρας δύο (2) ανηλίκων τέκνων, διαμένει στην Ελλάδα από το 1992 και είναι κάτοχος διαμονής ως μέλος οικογένεια Έλληνα με διάρκεια ισχύος μέχρι 01.08.2014. Όπως αναφέρει ο κ. αδυνατεί να προσκομίσει νέο διαβατήριο κατά την υποβολή του αιτήματος για την ανανέωση του δελτίου διαμονής λόγω του γεγονότος ότι δεν υπάρχει διπλωματική αρχή του Ιράκ στην Ελλάδα. Επιπλέον, ισχυρίζεται ο αναφερόμενος ότι, προκειμένου να χορηγηθεί σε αυτόν διαβατήριο νέου τύπου, αυτός θα πρέπει να μεταβεί στο Ιράκ, καθώς η αρμόδια διπλωματική αρχή του Ιράκ στην Ελλάδα δεν μπορεί να του χορηγήσει το διαβατήριο αυτό. Ο κ. δηλώνει ότι η μετάβασή του στο Ιράκ είναι απαγορευτική για εκείνον λόγω οικονομικών δυσκολιών, που αντιμετωπίζει, δεδομένου του γεγονότος ότι αυτός είναι άνεργος, καθώς και ότι φοβάται να μεταβεί στο Ιράκ λόγω της κατάστασης στην χώρα του.

I. Παρατηρήσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη οφείλει να επισημάνει ότι και κατά το παρελθόν κατά την διερεύνηση αναφορών είχε εντοπίσει προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν πολίτες Ιράκ στην διαδικασία αιτήματος για την ανανέωση της άδειας διαμονής τους εξαιτίας της μη κατοχής από αυτούς ισχυρού διαβατηρίου.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι τόσο στην προϊσχύσασα νομοθεσία, όσο και στο νέο νόμο 4251/2015 «*Κώδικας Μετανάστευσης & Κοινωνικής Ένταξης*», υπάρχει ειδική πρόβλεψη για τους στερούμενους διαβατηρίου αλλοδαπούς τρίτης χώρας. Συγκεκριμένα,

σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. ε' του Ν. 4251/2014 θεωρείται ως **«αντικειμενικά στερούμενος διαβατηρίου: πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος αποδεικνύει, αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού με διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων»**.

Ειδικότερα για την διαμονή των μελών της οικογένειας Έλληνα προβλέπεται ότι χορηγείται δελτίο διαμονής ή δελτίο μόνιμης διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα» (άρθρο 82 και 83 του Ν. 4251/2014) σε συνδυασμό με τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης 30825/06.06.2014 *«Καθορισμός απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη χορήγηση εθνικών θεωρήσεων εισόδου και για την χορήγηση και ανανέωση τίτλου διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4251/2014»*.

Σύμφωνα, όμως, με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014 προβλέπεται κατ'αρχήν η δυνατότητα κατάθεσης αιτήματος για ανανέωση άδειας διαμονής και η χορήγηση της σχετικής βεβαίωσης κατάθεσης **και χωρίς την κατοχή ισχυρού διαβατηρίου. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι «η ίδια βεβαίωση χορηγείται και στην περίπτωση λήξης του διαβατηρίου, εφόσον προσκομιστεί βεβαίωση της αρμόδιας προξενικής αρχής ότι έχει υποβληθεί αίτηση για την έκδοση νέου. Σε αυτήν την περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν το ελλείπον δικαιολογητικό εντός έξι μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης»**.(άρθρο 9 του Ν. 4251/2014).

Ειδικότερα για το θέμα της εξέτασης του αιτήματος για την απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης διαβατηρίου και την κρίση για την αδυναμία προσκόμισης αυτού, προβλέπεται στις διατάξεις του Ν. 4251/2014 ότι **«Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστάται ειδική τριμελής Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά με την ύπαρξη προσωρινής ή μόνιμης αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης ισχυρού διαβατηρίου και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ως εξής: α. έναν πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή αυτού, β. τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, με αναπληρωτή του υπάλληλο του ιδίου Τμήματος και γ. έναν υπάλληλο της Ελληνικής Αστυνομίας, ο οποίος προτείνεται από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Εισηγητής και γραμματέας στην Επιτροπή ορίζονται υπάλληλοι του αρμόδιου Τμήματος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, με τους αναπληρωτές τους»** (άρθρο 134 παρ. 2 του Ν. 4251/2014).

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, μετά και την τροποποίηση των ανωτέρω διατάξεων, εξακολουθεί ρητώς να προβλέπεται ότι η αρμόδια υπηρεσία οφείλει να χορηγεί στον αναφερόμενο την προβλεπόμενη βεβαίωση κατάθεσης αίτησης για την ανανέωση της άδειας διαμονής του, καθώς και να εξετάζει την αντικειμενική αδυναμία προσκόμισης ταξιδιωτικού εγγράφου, εφόσον υπάρχει επίκληση του λόγου αυτού από τον αναφερόμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 4251/2014 προκειμένου η αρμόδια Επιτροπή να αποφανθεί **για την υπαγωγή του στην διαδικασία της έκδοσης άδειας διαμονής ως στερούμενου διαβατηρίου**, το οποίο θα πρέπει να εξετασθεί από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατόπιν της γνώμης της Επιτροπής .

Τέλος, δεδομένου του γεγονότος ότι το αίτημα του αναφερομένου, κ....., για την ανανέωση του δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα θα πρέπει να υποβληθεί άμεσα , η Αρχή μας θα ήθελε να ενημερωθεί εντός ευλόγου χρόνου **α) για το αν έχει ήδη κατατεθεί το αίτημα ανανέωσης του αναφερομένου, β) αν έχει χορηγηθεί σε αυτόν βεβαίωση κατάθεσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο του Ν. 3386/2005, όπως ισχύει, καθώς και γ) για τις απόψεις της υπηρεσίας σας σχετικά με την απαλλαγή του από την προσκόμιση διαβατηρίου νέου τύπου προκειμένου να του χορηγηθεί δελτίο διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα .**

Για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις ή πληροφορίες οι συνεργάτες μου κι εγώ παραμένουμε στην διάθεσή σας.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή
Βασίλης Καρύδης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη